

Instituut voor de nationale rekeningen

ACTIVITEITENVERSLAG 2012

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND & ENERGIE

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc DELPORTE
Voorzitter
City Atrium C
Vooruitgangstraat 50
1210 BRUSSEL

ISBN: 9789081056281
<http://www.inr-icn.fgov.be>

INHOUDSTAFEL

Voorwoord	4
<u>I. DE INSTELLING</u>	5
I.1. Samenstelling	5
I.2. Opdracht	5
<u>II. DE ORGANEN</u>	6
II.1. De Raad van bestuur	6
II.2. De wetenschappelijke comités	6
II.2.1. Het Wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen	7
II.2.2. Het Wetenschappelijk comité voor de economische begroting	8
II.2.3. Het Wetenschappelijk comité voor de prijsobservatie en -analyse	9
II.3. De internationale vertegenwoordiging	10
<u>III. DE ACTIVITEITEN IN 2012</u>	11
III.1. De Raad van bestuur	11
III.2. De producten	11
III.2.1. Nationale en regionale jaarrekeningen	11
III.2.2. Kwartaalrekeningen	12
III.2.2.1. Kwartaalrekeningen voor de economie in zijn geheel	12
III.2.2.2. Kwartaalsectorrekeningen	13
III.2.3. De economische begroting	14
III.2.4. De input-outputtabellen	15
III.2.5. De statistieken van de buitenlandse handel	15
III.2.6. De verslagen over de prijsobservatie en –analyse	16
III.2.7. Verspreiding	17
III.3. Coördinatiecel over de statistieken van de werkgelegenheid en werkloosheid	17
III.4. Adviezen van het INR	18
<u>IV. DE REKENINGEN VAN HET INR</u>	20
<u>Regelmatige publicaties van het INR</u>	21

Voorwoord

Als nationaal contactpunt voor Eurostat wat betreft de opstelling van de statistieken aangaande de overheidsfinanciën moet het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) zorgen voor doorzichtigheid op het vlak van « reporting » bij de Europese instelling. Via een reeks richtlijnen en verordeningen, bekend onder de naam “six-pack”, die governance en het toezicht op de lidstaten moeten versterken, eisen de Europese instellingen nieuwe informatie. Met het oog op de naleving van de opgelegde termijnen en de overdracht van gegevens van steeds hogere kwaliteit bundelen alle overheidsinstellingen hun krachten om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen.

Uit voorzorg werden overigens een reeks maatregelen getroffen om de gegevensverzameling gedurende het hele proces te waarborgen en te verbeteren. Om deze nieuwe taken te vervullen en de aandachtspunten van de statistieken betreffende de deelsectoren van de “Gemeenschappen en gewesten” en de “Lagere overheid” te overstijgen, vroeg Eurostat aan België een “High level task force” op te richten. Dientengevolge werd er naar aanleiding van een beslissing van de ministerraad van 15 juni 2012 een werkgroep in het leven geroepen onder het voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, directeur van de NBB en onder andere bevoegd voor de Statistiek, ter uitwerking van een efficiënt reportingkader tussen het INR en de federale deelstaten. Deze “High level task force” is samengesteld uit vertegenwoordigers van de federale overheid, van de regeringen van de gemeenschappen en gewesten, van het INR en van het Rekenhof. De resultaten worden in de loop van het eerste semester van 2013 verwacht.

Naast het “six-pack” treden er in 2013 ook twee nieuwe verordeningen in werking die beter bekend staan als het “two-pack”. Ze beogen een versterking van de coördinatie en de controle op het budgettaire toezicht van alle lidstaten binnen de eurozone. Het INR zal hierbij een belangrijke rol spelen.

Bovendien is het nuttig om de onafhankelijkheid van het INR opnieuw te onderstrepen wanneer het de Europese richtlijnen toepast.

Naast deze nieuwigheden zette het INR zijn gebruikelijke opdrachten voort, met name de opstelling van de economische begroting, de prijsobservatie en –analyse, de compilatie en raming van de statistieken inzake buitenlandse handel en de nationale rekeningen evenals de formulering van ESR 95-adviezen over projecten inzake transacties, financiering en oprichting van vennootschappen, meestal in het kader van projecten aangaande de samenwerking tussen de publieke en de privésector.

Dit jaar heeft het secretariaat een nieuwe website (<http://inr-icn.fgov.be/nl>), verrijkt met een moderne zoekmachine, ontwikkeld die de opzoeking van ESR 95-adviezen vergemakkelijkt.

Ik dank de verantwoordelijken van de partnerinstanties evenals hun medewerkers voor hun uitstekende samenwerking en voor de kwaliteit van het tijdens het boekjaar 2012 geleverde werk. Ik wens eveneens de heer Massant te bedanken die de functie van voorzitter gedurende meerdere jaren tijdelijk heeft waargenomen.

Jean-Marc DELPORTE
Voorzitter van de Raad van bestuur

I. DE INSTELLING

Het Instituut voor de nationale rekeningen (INR) werd opgericht bij de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, met het oog op de hervorming van het apparaat voor de statistiek en de economische vooruitzichten van de federale regering.

Het INR heeft het statuut van openbare instelling met rechtspersoonlijkheid en werkt onder het gezag van de Minister van Economie.

I.1. Samenstelling

Het INR brengt de volgende bij wet aangeduide instellingen samen:

- de Nationale Bank van België (NBB);
- het Federaal Planbureau (FPB);
- De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI) van de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie, KMO, Middenstand en Energie (voorheen het Nationaal Instituut voor de Statistiek, NIS).

I.2. Opdracht

Met medewerking van de geassocieerde instellingen, maar onder eigen verantwoordelijkheid, maakt het INR de volgende economische statistieken en vooruitzichten op:

- de reële nationale rekeningen;
- de financiële nationale rekeningen;
- de jaarlijkse en driemaandelijkse rekeningen van de openbare besturen;
- de driemaandelijkse nationale rekeningen;
- de regionale rekeningen;
- de statistieken van de buitenlandse handel;
- de economische vooruitzichten die gebruikt worden bij het opstellen van de federale begroting, ook economische begroting genoemd;
- de input-outputtabellen en satellietrekeningen van de nationale rekeningen;
- de rapporten inzake de observatie en analyse van de prijzen.

II. DE ORGANEN

De wettelijk vastgelegde organen van het INR die in 2012 actief waren, zijn de Raad van bestuur en de drie wetenschappelijke comités.

II.1. De Raad van bestuur

De Raad van bestuur bestaat uit zeven leden waarvan er vier van rechtswege lid zijn en drie andere benoemd worden bij koninklijk besluit, op voordracht van de geassocieerde instellingen en behorend tot de andere taalrol dan het van rechtswege aangewezen lid.

De van rechtswege aangewezen leden in 2012 waren:

1. de heer Jean-Marc DELPORTE (Franse taalrol), Voorzitter van de FOD Economie die de Raad voorziet en die zitting heeft als vertegenwoordiger van de Minister van Economie;
2. de heer Luc COENE (Nederlandse taalrol), Gouverneur van de NBB;
3. de heer Henri BOGAERT (Franse taalrol), Commissaris van het FPB;
4. mevrouw Annie Versonnen (Nederlandse taalrol), wnd. Directeur-generaal van de ADSEI van de FOD Economie.

De andere leden, benoemd bij koninklijk besluit van 16 juli 2012 met ingang van 1 januari 2012, waren:

5. de heer Mathias DEWATRIPONT, Directeur van de NBB (Franse taalrol);
6. de heer Jan VERSCHOOTEN, Adjunct-Commissaris van het FPB (Nederlandse taalrol);
7. de heer Dominique DE BAETS, Adviseur bij de ADSEI van de FOD Economie (Franse taalrol).

Het huishoudelijk reglement van de Raad van bestuur werd goedgekeurd bij ministerieel besluit van 28 december 1995.

Het secretariaat van het INR wordt waargenomen door de FOD Economie in samenwerking met de NBB. Volgens een beslissing van de Raad van bestuur werden hiervoor de heren Rudi ACX en Vincent VANESSE aangeduid.

Vier experts wonen de Raad van Bestuur bij: de heer Norbert De Batselier (directeur van de NBB), de heer Bart Hertveldt (adviseur van het FPB), de heer Regis Massant (Stafdirecteur van de FOD Economie) en de heer Peter Vanherreweghe (adviseur van de FOD Economie).

II.2. De wetenschappelijke comités

Het INR wordt bijgestaan door drie wetenschappelijke comités, één voor de nationale rekeningen, één voor de economische begroting en één voor de prijsobservatie en -analyse.

De taak van deze comités bestaat erin advies te geven over de wetenschappelijke waarde en de objectiviteit van de methodes van het INR en van de resultaten van zijn werkzaamheden.

De Raad van bestuur kan te allen tijde het advies inwinnen van deze comités over aangelegenheden die binnen hun bevoegdheid vallen. Het raadpleegt die comités wanneer de gebruikte methodologie in een belangrijke mate wijzigt.

De Raad van bestuur raadpleegt de comités eveneens nadat het in eerste lezing de reële nationale rekeningen, de regionale rekeningen, de economische begroting en de input-outputtabellen heeft aangenomen.

Indien de Raad van bestuur na beraadslaging van oordeel is dat hij geen gevolg kan geven aan een geheel of gedeeltelijk ongunstig advies van het comité, moet hij dit advies bij de door hem vastgestelde handelingen voegen.

De leden van de wetenschappelijke comités worden benoemd door de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit. De duur van hun mandaat is vastgesteld op vier jaar en is hernieuwbaar.

II.2.1. Het Wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen

Het Wetenschappelijk comité voor de nationale rekeningen is bevoegd voor de reële nationale rekeningen, de financiële nationale rekeningen, de jaarlijkse en driemaandelijkse rekeningen van de openbare besturen, de driemaandelijkse nationale rekeningen, de regionale rekeningen, de input-outputtabellen en satellietrekeningen van de nationale rekeningen.

In juni 2010 vervielen de mandaten van de leden. De regering van lopende zaken kon ter zake geen beslissing treffen. In onderling akkoord met de Minister van economie en de inspecteur van Financiën, kunnen de leden die al een mandaat hadden blijven zetelen. Bij gebrek aan het koninklijk besluit worden de vervangers die aangeduid werden door hun overheid, uitgenodigd voor de vergaderingen. Ze beschikken over stemrecht, maar ontvangen geen presentiegeld.

Het comité was in 2012 als volgt samengesteld, met inachtneming van de taalpariteit (koninklijk besluit van 16 juli 2012, met ingang van 1 januari 2012):

1. de heer Rudi ACX, chef van het departement Algemene statistiek van de NBB, Voorzitter (Nederlandse taalrol);
2. mevrouw Bernadette BOUDRY, adjunct-adviseur bij het departement Algemene statistiek van de NBB (Franse taalrol),
3. de heer Marc VOS, attaché bij de ADSEI van de FOD Economie (Nederlandse taalrol);
4. de heer Vincent VANESSE, attaché bij de FOD Economie (Franse taalrol);
5. mevrouw Caroline HAMBYE, opdrachthouder bij het FPB (Franse taalrol);
6. de heer Filip VANHOREBEEK, opdrachthouder bij het FPB (Nederlandse taalrol);
7. de heer Henry-Jean GATHON, professor aan de "Université de Liège" (Franse taalrol);
8. de heer Giuseppe PAGANO, professor aan "UMONS" (Franse taalrol);
9. de heer Michel MIGNOLET, professor aan "FUNDP"
10. de heer Eric BUYST, professor aan de Katholieke Universiteit Leuven (Nederlandse taalrol);
11. de heer Marc DE CLERCQ, professor aan de Universiteit Gent (Nederlandse taalrol);

12. de heer Luc HENS, professor aan de Vrije Universiteit Brussel (Nederlandse taalrol).

Met toepassing van het samenwerkingsakkoord van 26 mei 1999 worden door de Regeringen van de Gewesten en van de Gemeenschappen niet-stemgerechtigde waarnemers aangewezen.

In 2012 waren dit:

- de heren Thierry VERGEYNST en Erwin EYSACKERS voor de Vlaamse Gemeenschap;
- Mevrouw Arynah GANGJI en de heer Hervé DEVILLE voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de heer Sébastien BRUNET voor het Waals Gewest;
- Mevrouw Ludmilla AKSAJEF voor de Franse Gemeenschap;
- de heer Dany BONGARTZ voor de Duitstalige Gemeenschap.

Deze niet-stemgerechtigde waarnemers werden terug aangeduid voor een nieuw mandaat.

II.2.2. Het Wetenschappelijk comité voor de economische begroting

Het Wetenschappelijk comité voor de economische begroting is bevoegd voor de economische begroting.

Het comité was in 2012 als volgt samengesteld, met inachtneming van de taalpariteit (Koninklijke besluiten van 16 juli 2012 (met ingang van 1 januari 2012) en van 11 december 2012 (met ingang van 1 september 2012)):

1. de heer Henri BOGAERT, Commissaris van het FPB, Voorzitter (Franse taalrol);
2. de heer Filip VANHOREBEEK, Opdrachthouder bij het FPB (Nederlandse taalrol);
3. mevrouw Anja TERMOTE, Attaché bij de ADSEI van de FOD Economie (Nederlandse taalrol);
4. de heer Vincent VANESSE, Attaché van de FOD Economie (Franse taalrol);
5. mevrouw Annick BRUGGEMAN, Economist bij het departement Studiën van de NBB (Nederlandse taalrol), vanaf 1 september 2012 vervangen door de heer Geert LANGENUS, economist bij het Departement Studiën van de NBB (Nederlandse taalrol);
6. de heer Luc DRESSE, Adviseur bij het departement Studiën van de NBB (Franse taalrol);
7. de heer Jan BERTELS, directeur-generaal DG Sociaal beleid bij de FOD Sociale Zekerheid en Openbare instellingen van Sociale Zekerheid;
8. Reginald SAVAGE, Adviseurgeneraal van Financiën bij de dienst Studie- en Documentatiedienst van de FOD Financiën (Franse taalrol);
9. de heer Ludo CASTRO, Adviseur bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (Nederlandse taalrol);
10. mevrouw Valérie GILBERT, Attaché bij de FOD Tewerkstelling, Arbeid en Sociaal Overleg (Franse taalrol);
11. mevrouw Claudette DE KONINCK, Adjunct-administrateur-generaal bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (Nederlandse taalrol);
12. de heer Philippe DUJARDIN, ambtenaar van de Administratie van de Begroting en de controle op de uitgaven (Franse taalrol).

Met toepassing van het samenwerkingsakkoord van 26 mei 1999 worden door de Regeringen van de Gewesten en van de Gemeenschappen stemgerechtigde vertegenwoordigers aangewezen.

In 2012 waren dit:

- mevrouw Birgitt VAN NERUM en de heer Wim VAN DEN BOSSCHE voor de Vlaamse Gemeenschap;
- mevrouw Anne SIMONS en de heer Benoît LAINE voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de heer Francis MOSSAY voor het Waals Gewest;
- mevrouw Ludmilla AKSAJEF voor de Franse Gemeenschap;
- de heer Dany BONGARTZ voor de Duitstalige Gemeenschap.

II.2.3. Het Wetenschappelijk comité voor de prijsobservatie en -analyse

Dit comité is bevoegd voor de prijsobservatie en –analyse.

Het comité was in 2012 als volgt samengesteld, met inachtneming van de taalpariteit (koninklijk besluit van 15 juni 2009, 2 oktober 2009, 19 januari 2010 en 6 januari 2013 met ingang van 1 november 2012):

1. de heer Peter VAN HERREWEGHE, attaché bij de Algemene Directie Economische Potentieel van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (Nederlandse taalrol);
2. de heer Patrick VRANKEN, adviseur bij de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie (Nederlandse taalrol);
3. mevrouw Céline RIGBY, attaché bij de Algemene Directie Economisch Potentieel van de FOD Economie (Franse taalrol);
4. mevrouw Carine SWARTENBROEKX, chef van de groep “Prijzen, kosten en concurrentie” bij het Departement Studiën van de Nationale Bank van België (Franse taalrol);
5. mevrouw Martine DRUANT, economiste bij het Departement Studiën van de Nationale Bank van België (Nederlandse taalrol);
6. mevrouw Chantal KEGELS, opdrachthouder bij het Federaal Planbureau (Franse taalrol);
7. de heer Ludovic DOBBELAERE, expert bij het Federaal Planbureau (Nederlandse taalrol);
8. de heer Luc DENAYER, secretaris van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (Franse taalrol);
9. de heer Jean HINDRIKS, professor bij de Université Catholique de Louvain (Franse taalrol);
10. de heer Micael CASTANHEIRA, professor bij de Université Libre de Bruxelles (Franse taalrol);
11. de heer Marc DE CLERCQ, professor bij de Universiteit Gent (Nederlandse taalrol);
12. de heer Frank NAERT, professor bij de Universiteit Gent en Hogeschool Gent (Nederlandse taalrol).

II.3. De internationale vertegenwoordiging

Het INR staat in voor de officiële vertegenwoordiging van België bij de internationale organisaties voor statistische aangelegenheden die bij wet aan het INR werden toevertrouwd. Deze taak wordt concreet verzekerd door de vertegenwoordigers van de geassocieerde instellingen volgens de opdracht die aan elk van hen is opgedragen door de wet of door de Raad van bestuur.

Het INR werd in verscheidene internationale comités, werkgroepen en task forces door de NBB vertegenwoordigd.

Voor wat de economische aggregaten betreft, gaat het om de formele groep "Directors Macro Economic Statistics".

Voor wat de nationale rekeningen betreft, gaat het om het BNI (bruto nationaal inkomen)-comité, de werkgroepen Nationale rekeningen, Financiële rekeningen, de task forces "Sectorale kwartaalrekeningen" en "R&D (Implementation of the Capitalisation of R&D)" bij Eurostat en de werkgroep Statistiek bij de Raad. Ook in het Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics, een Europees adviesorgaan waarin de nationale centrale banken en de nationale instituten voor de statistiek elkaar ontmoeten, en in de werkgroep Nationale rekeningen van de OESO, was het INR vertegenwoordigd door de NBB.

Voor wat de buitenlandse handel betreft, neemt een vertegenwoordiger van de NBB deel aan het Comité "Intrastat-Extrastat", het Comité "Combined Nomenclature", de werkgroepen "Quality", "Methods in Foreign Trade Statistics" en "XT-Net Seminar" bij Eurostat en de "Working party on International Trade in Goods and Trade in Services Statistics" bij de OESO.

De Chef van het departement Algemene Statistiek van de NBB en de Directeur-generaal van de ADSEI van de FOD Economie, hebben samen deelgenomen aan de bijeenkomsten van het Europees Statistisch Stelsel Comité (ESSC), het voornaamste orgaan i.v.m. de Europese statistische samenwerking.

Het INR heeft deelgenomen aan de werkzaamheden van de conferentie van de Directeurs-generaal van de nationale instellingen voor statistiek (DGNIS), een jaarlijkse bijeenkomst van de verantwoordelijken van de verschillende nationale instellingen voor statistiek van de Europese Unie alsook van de Europese Economische Ruimte en van de landen van Centraal- en Oost-Europa.

III. DE ACTIVITEITEN IN 2012

III.1. De Raad van bestuur

De voornaamste taken van de Raad zijn de coördinatie van de activiteiten van de geassocieerde instellingen, het kennisnemen en goedkeuren van de statistische producten van de geassocieerde instellingen die worden publiek gemaakt onder de verantwoordelijkheid van het INR.

De Raad van bestuur vergaderde in 2012 acht keer en heeft, na overleg, het volgende goedgekeurd:

- de economische begroting 2012 (herziene versie) en 2013;
- de gedetailleerde nationale rekeningen 2011;
- de rekeningen van de overheid 2011;
- de regionale rekeningen 2003-2010 (toegevoegde waarde in volume en totaal werkzame personen na introductie NACE Rev.2, incl. voorlopige raming voor het jaar 2010);
- de verslagen betreffende prijsobservatie en -analyse 2010 en 2011;
- de resultatenrekening 2011.

III.2. De producten

III.2.1. Nationale en regionale jaarrekeningen

Eind februari werden de eind december 2011 gepubliceerde regionale rekeningen aangevuld met de toegevoegde waarde in volume, het aantal loontrekkenden en het aantal zelfstandigen volgens de NACE Rév.2-nomenclatuur. Er werden ook eerste regionale resultaten m.b.t. het jaar 2010 volgens de voorlopige methode gepubliceerd voor wat de bruto toegevoegde waarde (in lopende prijzen en volume) en de werkgelegenheid betreft.

Net als de voorgaande jaren, werd in april 2012 een eerste raming van de voornaamste nationale aggregaten voor het jaar 2011 gepubliceerd, berekend op basis van de kwartaalrekeningen. Deze raming integreerde de laatste cijfers van de herziene overheidsrekeningen, op 30 maart 2012, voor de jaren 2004 tot en met 2010. .

Eveneens in april 2012, verscheen een eerste raming van de overheidsrekeningen 2011. Die eerste raming heeft betrekking op de ontvangsten, de uitgaven en het financieringssaldo.

De gedetailleerde rekeningen van de overheid werden eind september 2012 ter beschikking gesteld van het publiek via *Belgostat online*. In overeenstemming met de Europese regelgeving, werden de tabellen met de notificaties in het kader van buitensporige-tekortenprocedure gepubliceerd per einde maart en einde september. Er zij aan herinnerd dat ten behoeve van de gebruikers van lange reeksen gegevens vanaf 1970 betreffende de overheid beschikbaar zijn via *Belgostat online*.

De gedetailleerde nationale rekeningen en tabellen betreffende 2011 werden, conform de verplichtingen van het Europese tijdschema inzake aangifte, eind september 2012 aan Eurostat verstrekt.

III.2.2. Kwartaalrekeningen

Naar aanleiding van de bijwerking van de kwartaalrekeningen teneinde ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe jaarrekeningen, worden de correctiemodellen voor seizoeninvloeden en kalendereffecten herzien. Voor elke reeks worden de kalendereffecten in hun diverse aspecten getest (werkdagen, paaseffect, schrikkeljaar). Ze worden enkel in aanmerking genomen indien ze zowel in statistische als economische zin significant zijn. Slechts een zeer beperkt aantal kalendereffecten werd vastgesteld en in aanmerking genomen.

Na de correctieprocedures voor seizoen- en kalenderinvloeden levert de som van de vier kwartalen doorgaans een jaarcijfer op dat verschilt van het brutogegeven uit de jaarrekeningen.

De verschillen tussen de brutogegevens op jaarbasis en de voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens worden verklaard door:

- de kalendereffecten, die elkaar op jaarbasis niet opheffen;
- de seizoencomponent, die slechts bij benadering neutraal is over het jaar;
- de effecten van de niet-lineariteit in het geval van multiplicatieve modellen (zoals bij het merendeel van de modellen het geval is).

Om de economische interpretatie van de reeksen door de gebruikers te vergemakkelijken, is het wenselijk deze laatste twee soorten afwijkingen buiten beschouwing te laten.

Dit principe wordt voortaan toegepast en maakt gebruik van een "benchmarking"-techniek om de gelijkheid tussen de volgende gegevens op te leggen:

- de som van de seizoengezuiverde kwartaalgegevens (kalenderinvloeden=0) en het bruto jaarcijfer wanneer er geen kalendereffect is;
- de voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde kwartaalgegevens en het voor kalenderinvloeden gezuiverde jaarcijfer wanneer de kalenderinvloeden significant aanwezig zijn,

dit alles in overeenstemming met de Europese aanbevelingen ter zake¹.

III.2.2.1. Kwartaalrekeningen voor de economie in zijn geheel

De behoefte aan snelle, betrouwbare en volledige conjunctuurinformatie neemt almaar toe. Volgens het huidige Europese publicatieschema wordt 45 dagen na het einde van het kwartaal een eerste algemene raming van de economische groei verwacht. Binnen 70 dagen moeten

¹ "Guidelines on seasonal adjustment by Task force on seasonal adjustment of Quarterly National Accounts endorsed by the CMFB (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments statistics)".

meer gedetailleerde gegevens worden gepubliceerd over de samenstelling van deze groei in termen van toegevoegde waarde, bestedingen, inkomens en werkgelegenheid.

Deze verplichtingen worden door het INR helemaal nageleefd: na 30 dagen wordt een eerste raming opgesteld van het bruto binnenlands product (bbp), gevolgd door een raming van het geheel van de aggregaten (de optieken toegevoegde waarde, bestedingen en inkomens van het bbp, vorderingenoverschot, werkgelegenheid, lonen), die 70 dagen na het einde van het kwartaal wordt gepubliceerd. Teneinde aan de analisten zo volledig mogelijke informatie te verstrekken, werd in 2006 een derde etappe bijgevoegd: 120 dagen na het einde van het kwartaal ondergaat de raming van de verschillende aggregaten voortaan een volledige revisie, die op de recentste statistische indicatoren is gebaseerd. Deze versie van de kwartaalrekeningen wordt samen met de flashraming van de groei over het volgende kwartaal in één publicatie samengevoegd. In oktober 2008 werden de arbeidsmarktstatistieken uitgebreid met een driemaandelijke raming van het arbeidsvolume (aantal uren). Deze raming is in de publicatie "120 dagen" opgenomen. De niet-financiële rekeningen van de overheid die in deze publicatie vanaf april 2007 voorgesteld werden zijn vanaf oktober 2010 in de nieuwe publicatie van de kwartaalsectorrekeningen geïntegreerd (zie hierna punt III.2.2.2).

Voor de raming van het vierde kwartaal van elk jaar werd echter tot nu toe een uitzondering op dit tijdschema gemaakt. Aangezien die raming eveneens de groei op jaarbasis bepaalt, werd extra tijd genomen voor de flashraming; in 2009 werd de termijn ervan ingekort van 60 naar 45 dagen. Dit had het mogelijk gemaakt, net als voor de overige kwartalen, een publicatie uit te brengen na 70 dagen met de voornaamste aggregaten (w.o. een eerste raming van de loonsom en de werkgelegenheid in aantal personen). De gebruikers beschikken zodoende over vrij volledige informatie tegen 10 maart, terwijl zij voordien moesten wachten tot eind april. In 2012 kon de termijn van de flashraming nog ingekort worden tot 30 dagen, net zoals voor de andere kwartalen: een eerste raming van het bbp voor het jaar werd dus gepubliceerd op 1 februari 2012.

In 2012 werden dus flashramingen verstrekt begin februari (voor het vierde kwartaal van 2011), begin mei (voor het eerste kwartaal van 2012), eind juli (tweede kwartaal) en eind oktober (derde kwartaal).

De gedetailleerde kwartaalrekeningen werden in 2012 meerdere malen geraamd en werden gepubliceerd in maart (versie na 70 dagen van het vierde kwartaal van 2011), in april (versie na 120 dagen van dit vierde kwartaal), in juni (versie na 70 dagen van het eerste kwartaal van 2012), in juli (versie na 120 dagen van hetzelfde eerste kwartaal), in september (versie na 70 dagen van het tweede kwartaal), in oktober (versie na 120 dagen van het tweede kwartaal) en in december (versie na 70 dagen van het derde kwartaal).

III.2.2.2. Kwartaalsectorrekeningen

In 2012 publiceerde het INR viermaal (in januari, april, juli en oktober) de niet-financiële kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren.

Deze statistieken worden ongeveer 105 dagen na het kwartaal waarop ze betrekking hebben, verspreid en stellen vier sleutelindicatoren op de voorgrond:

- de brutospaarquote van de huishoudens;
- de bruto-investeringsquote van de huishoudens;
- de margevoet van de niet-financiële vennootschappen en
- de bruto-investeringsquote van de niet-financiële vennootschappen.

De term margevoet van de niet-financiële vennootschappen zal voortaan worden gebruikt in plaats van het 'aandeel van de winst' zonder dat er evenwel iets verandert aan de berekeningswijze van de indicator.

De geselecteerde indicatoren vertonen sterke schommelingen van het ene kwartaal op het andere, zodat een correcte economische interpretatie enkel mogelijk is door de ontwikkeling van de bruto kwartaalreeksen te bekijken t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar of door de evolutie t.o.v. het voorgaande kwartaal van de voor seizoeninvloeden en, in voorkomende geval, kalendereffecten gezuiverde reeksen in aanmerking te nemen. Het INR heeft dus besloten zowel de brutoreeksen als de voor seizoeninvloeden en kalendereffecten gezuiverde reeksen te publiceren, maar uitsluitend deze laatste in het perscommuniqué toe te lichten. Van de vier geselecteerde sleutelindicatoren was het steeds de driemaandelijksse spaarquote die de ruimste weerklank vond, met name in de gespecialiseerde pers.

De publicatie « Kwartaalsectorrekeningen » omvat tevens de uitsplitsing van de niet-financiële kwartaalrekeningen van de overheid.

Voorts wordt de financieringsbehoefte of het financieringsvermogen van de sectoren van de Belgische economie (huishoudens, vennootschappen en overheidssector) verspreid in een zogenoemde geannualiseerde vorm.

III.2.3. De economische begroting

Overeenkomstig de wet van 21 december 1994 stelt het INR de economische begroting op. Na goedkeuring door de raad van bestuur van het INR en advies van het wetenschappelijk comité voor de economische begroting, wordt de economische begroting meegedeeld aan de minister van Economie en vervolgens gepubliceerd. Deze macro-economische kortetermijnvooruitzichten dienen als basis voor de opmaak en de controle van de federale ontvangsten- en uitgavenbegrotingen.

Het Federaal Planbureau actualiseerde in februari de Economische begroting 2012 met het oog op de begrotingscontrole voor het jaar 2012. In juni en september werden vooruitzichten voor 2012 en 2013 overgemaakt die respectievelijk gebruikt werden voor een bijkomende begrotingscontrole voor het jaar 2012 en de begrotingsopmaak voor het jaar 2013.

De economische begrotingen werden gepubliceerd op 10 februari, 14 juni en 14 september 2012.

III.2.4. De input-outputtabellen

Het input-outputsysteem beschrijft op gedetailleerde wijze het productieproces en de goederen- en dienstenstromen en omvat aanbod- en gebruikstabellen (AGT) en symmetrische input-outputtabellen (IOT). De Wet van 21/12/1994 met betrekking tot de creatie van het Instituut voor de nationale rekeningen (INR) kent de opstelling van de jaarlijkse AGT toe aan de Nationale Bank van België (NBB) en de vijfjaarlijkse IOT aan het Federaal Planbureau (FPB).

De AGT zijn matrices waarin per bedrijfstak en productgroep een gedetailleerde beschrijving wordt gegeven van de binnenlandse productieprocessen en de transacties in producten van de nationale economie. IOT zijn symmetrische tabellen, in de zin dat ze productgroepen koppelen aan productgroepen, of bedrijfstakken aan bedrijfstakken. AGT en IOT geven een beeld van:

- de structuur van de productiekosten;
- het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces;
- de stromen van goederen en diensten die in de nationale economie worden geproduceerd;
- de goederen- en dienstenstromen van en naar het buitenland.

De AGT en de IOT geven beide een gedetailleerd beeld van de structuur van het aanbod en het gebruik van producten in een economie, maar hebben elk hun specifieke toepassingen, waarbij de AGT voornamelijk statistische en de IOT vooral analytische doeleinden dienen.

Begin 2012 werden de AGT 2008 gepubliceerd.

In 2012 werd eveneens de opmaak gerealiseerd van de AGT 2009. Ze werden overgemaakt aan Eurostat en begin 2013 gepubliceerd op de website van de NBB.

De AGT en IOT voor het jaar 2010 moeten tegen eind 2013 (T+36 maanden) aan Eurostat overgemaakt worden.

III.2.5. De statistieken van de buitenlandse handel

Het gedeelte van de statistieken van de buitenlandse handel dat de intra-EU goederenbewegingen betreft, wordt opgemaakt aan de hand van de zogenaamde Intrastat-aangiftes die de Belgische bedrijven moeten meedelen aan de Nationale Bank. De aangifteplicht voor de bedrijven wordt bepaald aan de hand van een drempel; bedrijven die goederen in- of uitvoeren in de EU voor minder dan een bepaald bedrag per jaar zijn vrijgesteld van aangifteplicht.

De Europese wetgeving van 2009 maakte het mogelijk om de populatie van de Intrastat-aangifte gevoelig in te krimpen met behoud van de kwaliteit van de statistieken van de buitenlandse handel. Door de verlaging van het dekkingspercentage voor de totale waarde van de intra-EU invoer - van 97% naar 95% - kon de aangiftedrempel in België vanaf januari 2010 worden verhoogd van € 400.000 tot € 700.000 voor de verwervingen. Hierdoor konden extra firma's bijkomend vrijgesteld worden van Intrastat-aangiftes in België. De drempel voor de leveringen werd behouden op € 1.000.000. In totaal telde Intrastat in 2012 ongeveer 16.100 maandelijkse aangevers, tegen 15.200 in 2011.

De procedure van administratieve boetes leidde in 2012 tot 1.503 ingebrekestellingen en 79 processen-verbaal en 20 administratieve boetes.

Een nieuwe cijferreeks werd geproduceerd: buitenlandse handel opgesplitst volgens karakteristieken van de in- en uitvoerende bedrijven.

Op internationaal vlak werd een actieve medewerking verleend aan de diverse werkgroepen binnen Eurostat. Voorbereidende werkzaamheden voor het SIMSTAT project van Eurostat – verdere vereenvoudiging van de Intrastat-aangifte, vooral aan de invoerzijde – werden aangevat.

III.2.6. De verslagen over de prijsobservatie en -analyse

In 2012 werden het jaarverslag 2012 en drie kwartaalverslagen tot stand gebracht. Zoals voorzien in het bestek, werd het verslag over het vierde kwartaal 2012 tezelfdertijd opgesteld als het jaarverslag 2012 en in maart 2013 gepubliceerd.

De idee om een dienst te ontwikkelen die belast is met het toezicht op de prijzen ontstond naar aanleiding van de scherpe stijging van de grondstoffenprijzen in 2008. Sommigen vreesden dat de interesse in een permanente monitoring op de ontwikkeling van de consumptieprijzen zou verminderen wanneer de prijzen terugkeren naar een ‘normaler’ groeipad, maar de eerste verslagen tonen duidelijk dat, zelfs in een periode van stabiele inflatie, er bepaalde onevenwichten of asymmetrieën bestaan. Deze marktobservatie brengt eventuele disfuncties van de markt aan het licht en de opeenvolgende prijsstijgingen die in de loop van het ganse jaar 2012 opgetekend werden, in het bijzonder voor voedingsmiddelen en energie, toonden het nut van een dergelijk instrument opnieuw aan.

Om die reden kwam prijsanalyse aan bod in de regeringsverklaring van Di Rupo I, en werd op 27 december 2012, een wetsontwerp goedgekeurd waarin de band met de mededingingsautoriteiten wordt bevestigd, en waarin het onderzoeksdomein van het Prijzenobservatorium wordt uitgebreid met de invalshoeken prijsniveau, marges en marktwerking.

Zo wordt in elk kwartaalverslag de evolutie van de inflatie in België geanalyseerd en wordt er dieper ingegaan op de producten of diensten, waarvoor de opmerkelijkste prijsbewegingen werden genoteerd.

Bovendien werd in elk verslag een vergelijking gemaakt tussen de recente prijsontwikkeling in België en in de buurlanden, op een zo gedetailleerd mogelijk niveau.

Voor deze analyses wordt de Eurostat-databank van de geharmoniseerde indexcijfers der consumptieprijzen gebruikt, die indien nodig aangevuld wordt met de nationale consumptieprijsindex. Indien er individuele gegevens gevraagd of gebruikt moeten worden, doet de FOD Economie via de ADSEI een beroep op de bestaande wettelijke instrumenten die hem deze bevoegdheid toekennen.

III.2.7. Verspreiding

Alle statistische producten van het INR en de ermee verband houdende methodologische toelichtingen zijn beschikbaar in elektronische versie en/of op papier bij de diverse producerende instellingen: NBB, FPB en de ADSEI van de FOD Economie.

Bovendien bevat de INR-website (<http://www.inr-icn.fgov.be>) informatie over de structuur en organisatie van het INR evenals over de statistische producten. De toegang tot de producten van het INR gebeurt door de activering van een hyperlink naar de site van de instelling die de gezochte statistiek produceert. De website bevat ook een overzicht van de adviezen die het INR verstrekt met betrekking tot de toepassing van de Europese voorschriften voor de overheidsrekeningen.

III.3. Coördinatiecel over de statistieken van de werkgelegenheid en werkloosheid

In 2007 werd een werkgroep “Arbeidsmarktstatistieken” bij elkaar geroepen met vertegenwoordigers van de FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, de NBB, het FPB en de FOD Werkgelegenheid met als doel na te gaan of er uniforme werkgelegenheidscijfers op nationaal, regionaal en sectoraal niveau kunnen geproduceerd worden op basis van (hoofdzakelijk) administratieve bronnen. Het is de bedoeling de basisgegevens en de correcties die er moeten aan aangebracht worden te harmoniseren, om zo mogelijk te komen tot gelijklopende cijfergegevens voor heel het land, zowel voor de binnenlandse werkgelegenheid als voor de nationale werkgelegenheid. Indien dit onmogelijk blijkt te zijn, is het de bedoeling om te komen tot verklaarbare, transparante en uniforme verschillen op 1 of meerdere van die niveaus.

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie werd belast met de coördinatiewerkzaamheden voor deze werkgroep. In 2012 zetten de werkzaamheden zich verder. Er vonden twee vergaderingen plaats met vertegenwoordigers van het INR, de FOD Werkgelegenheid en het Steunpunt WSE als vertegenwoordiger van de regio's. In een eerste vergadering waren ook de RVA en de regionale werkgelegenheidsinstanties aanwezig. De overeengekomen methodologie voor de raming van de werkgelegenheid werd gepresenteerd en de nog openstaande punten werden met hen besproken. Het ging hierbij enerzijds om de dubbeltellingen tussen werkenden en werklozen voor wat de PWA-arbeid en de zelfstandigen in bijberoep betreft en anderzijds de relaties met het buitenland.

Er werden nog geen definitieve beslissingen genomen inzake de dubbeltellingen tussen werklozen en werkenden. De FOD WASO en het Steunpunt WSE werkten in de loop van 2012 verder aan een voorstel betreffende de relaties met het buitenland.

In 2012 heeft de coördinatiecel een gezamenlijke data-aanvraag ingediend bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid teneinde de dubbeltellingcorrecties tussen de verschillende gebruikte bronnen te kunnen verfijnen. Op 16 oktober hield de coördinatiecel nog een vergadering waarop bleek dat:

- gegevens uit de enquête voor arbeidskrachten ter aanvulling nodig zullen zijn om een goed beeld te hebben van de tewerkstelling in internationale instellingen.
- verder overleg nodig is over de juiste behandeling van de PWA-arbeid.

Algemeen kan worden gesteld dat over de methodologie er op enkele discussiepunten na een overeenkomst is bereikt, maar dat het INR nieuwe berekeningsmethodes voor de lange reeksen pas ten vroegste kan invoeren bij de volgende periodieke herziening, namelijk in 2014.

De werkzaamheden zullen zich in 2013 verderzetten. De ontvangen gegevens van de KSZ zullen geanalyseerd worden en er zal een definitieve beslissing genomen worden over de nog openstaande punten. Het INR, de FOD Werkgelegenheid en de regio's hebben 2014 als streefdatum vooropgesteld om te komen tot uniforme cijfers voor de nationale en regionale werkgelegenheid gebaseerd op administratieve bronnen.

III.4. Adviezen van het INR

Het INR werd in 2012 door de verschillende overheden meermaals om ex ante-advies gevraagd over voornamelijk geplande transacties en financieringen m.i.v. kapitaalinjecties.

De laatste jaren doen overheden in toenemende mate een beroep op vennootschappen om openbare infrastructuur te ontwerpen, te bouwen, te financieren, te onderhouden of te exploiteren. Er liggen voornamelijk twee redenen aan ten grondslag: de overheid kan hierdoor beroep doen op de kennis en vaardigheden van de privésector én zij kan de investeringskosten, en bijgevolg de impact op de overheidsrekeningen, spreiden over de gebruiksduur van de activa.

In het Europees Groei Initiatief, goedgekeurd door de Europese Raad van december 2003, wordt gesteld dat formules van Publiek-Private Samenwerkingsverbanden (PPS) dienen bevorderd te worden, zeker indien ze een hoog groei- en werkgelegenheidspotentieel inhouden.

De Raad van het INR heeft op 30 juni 2005 beslist een begeleidingscomité op te richten dat elke vraag om advies onderzoekt op het vlak van de ESR-regelgeving. Op grond van de analyse van het comité, dat is samengesteld uit experts van de Nationale Bank, verstrekt de Voorzitter van de Raad van het INR daarna een schriftelijk advies aan de projectindieners.

Indien het comité geen uitspraak kan doen omdat het voorgelegde project niet (eenduidig) kan getoetst worden aan de bestaande regelgeving, wordt het project (eventueel samen met een voorlopige analyse van het comité zelf) voorgelegd aan Eurostat, de statistische autoriteit van de Europese Unie, voor meer duiding.

ADVIEZEN 2012	
<u>Brussels Hoofdstedelijk Gewest:</u>	
Bail emphytéotique relatif à l'aménagement d'un espace vert sur la rive gauche du bassin Béco	7/12/2012
Uitzonderlijke lening aan het Woningfonds	25/10/2012
Renovatie en onderhoud van de Leopold II-tunnel	16/10/2012
Société des Transports Intercommunaux Bruxellois (STIB): avis préliminaire concernant la classification SEC 1995 du projet de partenariat public privé pour le dépôt "Marconi"	27/08/2012
Centre d'informatique pour la Région bruxelloise: Projet Irisnet 2	26/04/2012
<u>Federale Overheid:</u>	
Aanrekeningtjdstip van een eenmalige taks op bepaalde aanvullende pensioenen	26/09/2012
Regie der Gebouwen, DBFM-overeenkomst gevangeniscomplex in Haren	11/07/2012
Herziening van het systeem van vooruitbetaling van de btw bij invoer	04/07/2012
Nieuwe berekeningswijze responsabiliseringsbijdrage inzake pensioenen	26/06/2012
Project: Bouw nieuwe gevangenissen	25/05/2012
Contribution de responsabilisation individuelle prévue par le nouveau système de financement des pensions des administrations provinciales et locales	22/05/2012
Comptabilisation de la contribution de répartition à charge des exploitants nucléaires	21/02/2012
Comptabilisation de la commission de mise en place à charge du groupe Dexia	27/02/2012

<u>Vlaamse Gemeenschap:</u>	
Vlaamse vervoersmaatschappij De Lijn - Project Livan I	21/08/2012
Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap: aanrekening van een nieuw uitbetalingsstelsel	26/04/2012
<u>Waalse Regering:</u>	
Partenariat public-ménages/ ECO-PACK	16/04/2012

IV. DE REKENINGEN VAN HET INR

Overeenkomstig artikel 120 van de wet van 21 december 1994 ontvangt het INR jaarlijks een toelage van de Staat, die wordt ingeschreven op de begroting van de FOD Economie.

Een subsidie van € 22.000 werd aan het INR toegekend en gestort op de rekening 679-0001607-55 bij De Post op naam van het INR.

De resultatenrekening voor het jaar 2012 kan als volgt worden samengevat:

UITGAVEN (euro)		INKOMSTEN (euro)	
(1) Betaalde presentiegelden		(1) Ontvangen subsidie	22.000,00
Wetenschappelijk comité nationale rekeningen	2.000,50		
Wetenschappelijk comité economische begroting	2.137,00		
Wetenschappelijk comité voor de prijsobservatie en -analyse	2.619,00		
(2) Bedrijfsvoorheffing op de presentiegelden, betaald aan de FOD Financiën	1.662,25	(2) Creditintresten rekening	13,69
(3) Nieuwe site	9.681,21		
(4) ISBN-nummer	25,45		
(5) Niet-gebruikte subsidie	3.888,28		
TOTAAL	22.013,69		22.013,69

Het saldo van de niet-gebruikte subsidie werd teruggestort aan de Schatkist overeenkomstig de artikelen 121-123 van de wet van 22 mei 2003 houdende de organisatie van het budget en de boekhouding van de Federale Staat.

Regelmatige publicaties van het INR

(Website: <http://www.inr-icn.fgov.be>).

Publicaties beschikbaar bij de Nationale Bank van België

- Jaarlijkse nationale rekeningen
 - Deel I: Jaarlijkse aggregaten
 - Deel II: Gedetailleerde rekeningen en tabellen (met inbegrip van de kapitaalgoederenvoorraad en investeringen)
 - Rekeningen van de Overheid
 - Deel III: Aanbod- en gebruikstabellen
- Driemaandelijkse nationale rekeningen
 - Flashraming van de groei van het bbp
 - Kwartaalaggregaten
 - Kwartaalrekeningen
- Regionale rekeningen
- Statistieken van de buitenlandse handel - België
 - Maandbericht
 - Kwartaalbericht
 - Jaarboek (enkel in elektronische vorm)
 - Handleiding Intrastat
 - Goederennaamlijst Intrastat

*Deze publicaties kunnen besteld worden bij de Nationale Bank van België (NBB),
Dienst Documentatie (eveneens op de Internetsite van de NBB)
de Berlaimontlaan 14, 1000 BRUSSEL
Tel.: 02/221.20.33 - Fax: 02/221.31.63 - URL <http://www.nbb.be>*

Publicaties beschikbaar bij het Federaal Planbureau

- Economische Begroting (in februari en september)
- De input-outputtabel (vijfjaarlijkse publicatie)

*Deze publicaties zijn beschikbaar op de Internetsite van het Federaal Planbureau
Kunstlaan 47-49, 1000 BRUSSEL
Tel.: 02/507.73.11 - Fax: 02/507.73.73 - URL <http://www.plan.be>*

Publicaties beschikbaar bij de FOD Economie

- De rapporten betreffende de observatie en de analyse van de prijzen

Deze publicaties zijn alleen beschikbaar in elektronische vorm op de Internetsite van de FOD Economie

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 BRUSSEL

Tel.: 02/277.51.11 – Fax: 02/277.51.07 – URL <http://www.economie.fgov.be/nl/>